

'Schaakmat' / 'Stalemate' / 'Patstelling'

Op 29 maart 1973 meldt de Identificatie & Bergingsdienst van de Koninklijke Luchtmacht dat de gevonden resten aan de Oosterringweg 3, toebehoren aan de Lancaster Mk.III JA702 (GT-Z) van 30 januari 1944.

Dat was dus **definitief!** Na het lezen van Ruud Arnoldi's verhaal uit 1995 kwam alles in een ander daglicht te staan. De locatie waar Ruud Arnoldi, Paul Crielaard en Engel Sap de twee overlevenden, Cottam en Coyne, bij toeval tegen het lijf liepen, ± 1 km voor Urk, bracht mij na het napluizen van de politierapporten [Groep Vollenhove] en de begraafplaats-gegevens [Archief Steenwijkerland] uit die tijd tot de volgende **eind**conclusie.

Lancaster Mk.III JA702 (GT-Z) lag **niet** op kavel N-33 te Marknesse, maar 14 kilometer verder op kavel H-46 te Tollebeek. Wat heeft dat voor gevolgen?

1 - Het bordje aan de markeringspaal moet worden gewijzigd, het was namelijk de Lancaster Mk.III JA902 (JO-D) die vier weken eerder op 3 januari 1944 neerstortte (Kavel M-92, N-33 en N-34) en was over een groot aantal kavels verspreid. Bij en in de diepe 'krater' op M-92 werden vier lichamen gevonden en begraven in Vollenhove. Op kavel N-33 en in de richting van kavel M-92 (3 km naar het westen), liggen nog steeds de resten van de drie vermisten (John Gage (23) - RAFVR, Pete Symonds (22) - RAAF en Bill Toohey (22) - RAAF). Een vervolgoopgraving is afhankelijk van de haalbaarheid die men er in de komende jaren aan toedicht.

2 - Het oorlogsmonument in Marknesse heeft al vele jaren de verkeerde bemanning op het rechterplaatje staan. Dat moet de crew van Weatherill worden, naast die van crew Jeffries (Kavel R-34, Baarloseweg). Het plaatje van crew Rule kan zo naar Tollebeek. Eveneens zal de tekst op het infobord moeten worden herzien.

3 - Menig artikel of boek kan op de schop. Het was wel juist beschreven in de jaren 1944 en 1945, maar werd over het hoofd gezien of verkeerd geïnterpreteerd (incl. mijzelf in eerste instantie in 2013) of niet verder bekeken omdat Identificatie & Bergings Officier G. J. Zwanenburg het in 1973 al officieel had gemaakt per schrijven aan de toenmalige burgervader, dus was dat tot nu toe de 'waarheid'. Ik weet intussen wel beter.

29 maart 1973.

KONINKLIJKE LUCHTMACHT
COMMANDO LOGISIEK IN OPLIDINGEN
Staf.
Bureau Ident. & Berging.
Telt 03404-14222
No: 19/02 200372

29 maart 1973

Deelachtbare Heer
van Pentaleon, Baron van Bok.
Gemeente der Gemeente N.O.Polder.
Zanderveenplein 1.

Deelachtbare Heer
van Pentaleon, Baron van Bok.
Gemeente der Gemeente N.O.Polder.
Zanderveenplein 1.

Deelachtbare Heer,
Ten aanzien van de vliegtuigwrakstukken gevonden tijdens graaf-
werkzaamheden voor het leggen van kabels langs de Oosterringweg in de
Gemeente van Urk, na een onderzoek ter plaatse, mededelen dat het hier
de resten betref van een bommenwerper van de RAF.

Deze bommenwerper was een Avro Lancaster en wel de JA702 van
de 156 Squadron, welke van een vlucht naar Berlin, in de nacht van
30/31 januari 1944 niet terugkeerde en neerstortte in de N.O.polder.
Vijf leden van de bemanning kwamen om, zij liggen begraven in Vollenhove,
twee konnen zich met hun parachute reddes.

De beschikbare gegevens bleek inmiddels dat reeds in 1951 dit
vliegtuigwrak geruimd is, zodat het nu slechts enkele overgebleven resten
betref.

Als full-time WO2-onderzoeker ben ik sinds 2006 op meer gevallen in de Provincie Flevoland gestuit die hetzelfde 'patroon' vertonen. 'Markeringspalen' staan op kilometers (2.5 - 7 km) afstand van de ware crashlocatie. Menigmaal aangekaart bij degene die het heeft geplaatst, maar men neemt de informatie, incl. fouten, toendertijd aangeleverd door dhr. G. J. Zwanenburg (oud-bergingsofficier, † 2016) klakkeloos over. Hoop dat na het lezen van mijn ontdekking over de 'juiste' crashlocatie van JA702 één en ander nog eens goed wordt bekeken. De achterhaalde gegevens aangevuld met de nieuwste bevindingen, geven beslist een andere kijk op dit boeiend onderwerp. Studiegroep Luchtoorlog 1939 – 1945 (SGLO) en haar gepassioneerde leden zijn daar al lang van bewust.

Iedereen kent de 'vliegtuig' silhouetpalen in Flevoland. Ik laat u weten dat er in de Noordoostpolder/Urk nog zeker zeven ontbreken (U leest het goed), bovenop de onvolkomenheden voor een aantal van de vijftien die al zijn geplaatst. Rondom Dronten kan men zeker aan de slag om e.e.a. te herzien, het zou niet misstaan om het na 75 jaar gedenkwaardig af te sluiten met de 'juiste' teksten en locaties. In de gemeente Zeewolde worden in 2019 een viertal nieuwe 'herdenkingspalen' geplaatst, incl. een monument. Ditmaal geen 'carte blanche' maar een eindcontrole door derden met een passie en jarenlange expertise. 'Holle vaten klinken het hardst.' Scoringsdrift voert sinds de plaatsing van de eerste paal op 29 april 2011 de boventoon en de ware geschiedenis is daarbij kennelijk ondergeschikt, niet mijn optiek. Na het lezen van dit artikel, wees ook zo sportief om de juiste bron en auteur te vermelden. Overschrijven, vertalen, veranderen en toevoeging van uw copyright is geen kunst. De allerlaatste informatie en vele andere crashes (330) in een gebied van 80x80 km rondom Vollenhove, verzameld sinds 2006, vindt u altijd op de site van SGLO-lid en WO2-onderzoeker Teunis Schuurman (alias PATS) te Vollenhove: www.teunispats.nl/ww2.htm.

15 november 2018 - Teunis Schuurman (PATS)